

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 14C/215/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115212011
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2017:3115212011.4

Rozhodnutie

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v právnej veci žalobcu : R. F., nar. X.X.XXXX, občan SR, bytom E.-A. č.XX právne zastúpený JUDr. Jozefom Ujom, advokátom CHARGE DAVOUÉ UJ s.r.o. Advokátska kancelária so sídlom v Trenčíne, Zlatovská č. 1279/22, IČO: 47 253 894 proti žalovanému : Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábřežie č.4, Bratislava, IČO: 31 340 90 o určenie neplatnosti zmluvy o úvere takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietá.
- II. Žalovanému sa priznáva náhrada trov konania 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 25.5.2015 domáhal, aby súd určil, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, je neplatná. Uviedol, že žalobca dňa 3.12.2013 podpísal uvedenú zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru 2.300€ na 6 rokov, splácanie úveru k 20-temu dňu v mesiaci v počte 72 splátok po 65,29€, pri výške úrokovej sadzby 24,50% p.a. a RPMN 27,43% s dátumom konečnej splatnosti úveru 20.12.2019 s celkovou výškou nákladov 2.154,37€. Poukázal na spotrebiteľský charakter zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka a jej absolútnej neplatnosti podľa § 39 Obč. Zákonníka sa domáhal z dôvodu, že v nej nie sú uvedené náležitosti vyžadované ust. § 9 ods.2 písm. a/, c/, f/, i/, j/, k/, l, m/, o/, p/, t/, u/, w/, x/ zák.č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch (druh spotrebiteľského úveru, doba trvania zmluvy, detaily úrokovej sadzby, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; právo vyžiadať si amortizačnú tabuľku, súhrnný prehľad s lehotami a podmienkami splácania, úroková sadzba, ktorá sa vyžaduje v prípade omeškania, spôsob zániku záväzku zo zmluvy). Týmto sa žalovaný mal dopustiť klamlivej obchodnej praktiky, následkom ktorej došlo k podpisu zmluvy o úvere. Vyžadované ručenie bolo uvedené iba v Obchodných podmienkach pre úver tak nevýrazne, že sa to ľahko prehliadne. Žalobca považoval za neplatnú zmluvnú podmienku v čl. 1 zmluvy o úvere, v dôsledku ktorej „Poštovka poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške schváleného úveru zníženého o poplatok za spracovanie úveru podľa aktuálnej Sadzobníka poplatkov Poštovky“; s odôvodnením, že poplatok je neurčitý a nie je špecifikované, aké skutočné plnenie má spotrebiteľ za uvedené plnenie dostať. Tento poplatok je vedľajším plnením, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a slúži výlučne v prospech dodávateľa. Poukázal na to, že Zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje na požiadanie dlžníka poskytnúť v jeho prospech peňažné prostriedky v určenej výške a v dôsledku zníženia poskytnutých peňažných prostriedkov o poplatok za poskytnutie úveru je dlžník povinný platiť úroky zo sumy dohodnutej v zmluve a nie zo sumy skutočne poskytnutej. Ďalej za neprijateľnú zmluvnú podmienku označil čl. 5 zmluvy o úvere . „Právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia OP, VOP, Sadzobníkom poplatkov, Oznamením o úrokových sadzbách, príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov“, nie však Občianskym zákonníkom. V čl. 9 zmluvy je neprijateľnou podmienkou rozhodcovská doložka, čo vyplýva z ust. § 53 ods.4 písm.r/ Obč. zákonníka, v zmysle ktorého je neprijateľnou zmluvnou podmienkou taká podmienka,

vyžadujúca od spotrebiteľa, aby spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. V zmluve o úvere je neplatne dojednaná aj výška odplaty za úver, nakoľko po 72 mesiacoch má žalobca vrátiť sumu 4.454,37€, čo je takmer 100% z požičanej sumy a v rozpore s dobrými mravmi. Ako dôkazy predložil výpis z obchodného registra žalovaného, zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX s úročením úveru.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že žalobca v zmysle čl. 3 bod 5 Zmluvy o úvere potvrdil, že sa oboznámi s podmienkami uvedenými vo formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že formulár žalobca obdržal. Ak by mu však aj formulár nebol odovzdaný, zák. č. 129/2010 Z.z. nesankcionuje nedodržanie tejto povinnosti neplatnosťou následne uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu, že zmluva neobsahuje údaje uvedené v § 9 ods. 2 ZoSÚ, žalovaný s týmto tvrdením nesúhlasil a vyjadril sa ku všetkým namietaným bodom: ad 1/ z názvu predmetného produktu jednoznačne vyplýva, že žalovaný poskytol spotrebiteľský úver vo forme úveru; ad 2/ údaj o dobe trvania zmluvy zmluva obsahuje formou uvedenia dátumu splatnosti prvej a poslednej splátky, počet mesačných splátok, dátum konečnej splatnosti úveru a pri riadnom plnení záväzkov žalobcu by sa zmluva ukončila najneskôr dátumom uvedeným ako dátum konečnej splatnosti; ad 3/ odkaz na postup, kde môže spotrebiteľ uplatniť svoju sťažnosť alebo reklamáciu je uvedený v čl. 12 (Prechodné a záverečné ustanovenia) bod 5 Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, účinných od 10.6.2013, žalovaný sa domnieva že daný údaj nie je potrebný, keďže spotrebiteľský úver nie je viazaný; ad 4/ úroková sadzba je v zmluve o úvere uvedená a trvá počas celého trvania zmluvy o úvere; ad 5/ údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť zmluva obsahuje v článku 3 bod 1 v tabuľke; ad 6/ predmetné údaje sú uvedené v časti 3 bod 1 zmluvy o úvere v tabuľke; ad 7/ uvedené právo spotrebiteľa je uvedené v čl. 5 (Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie) bod 9 OP; ad 8/ uvedená podmienka sa predmetnú zmluvu nevzťahuje, lebo žalobca mal splácať spôsobom amortizácie istiny; ad 9/ upozornenie na možné následky a oprávnenia banky v dôsledku nesplácania spotrebiteľského úveru sú uvedené v OP v článku 6 s názvom Predčasné splatenie úveru, následky nesplácania a ukončenie ZoÚ bod 1 OP; ad 10/ postup pre predčasné splatenie spotrebiteľského úveru spolu so spôsobom určenia poplatku za jeho splatenie je uvedený v článku 6 bod 1 OP; ad 11/ spotrebiteľ môže od zmluvy o úvere odstúpiť, konkrétne možnosti týkajúce sa odstúpenia od zmluvy o úvere sú uvedené v článku 6 bod 9 OP; ad 12/ názvy príslušných kontrolných orgánov sú spotrebiteľovi k dispozícii v článku 12 bod 6 OP; ad 13/ žalovaný požaduje v prípade omeškania len zákonnú výšku úrokov z omeškania a daný údaj je potrebné uviesť len v prípade, ak je požadovaná iná výška; ad 14/ spôsob ukončenia zmluvy o úvere je uvedený v článku 6 OP (Predčasné splatenie úveru, následky nesplácania..) Pokiaľ ide o celkovú odplatu za úver, žalovaný poukazuje na skutočnosť, že úver bol úročený úrokovou sadzbou 24,50% p.a. Podľa štatistických údajov uverejnených na internetovej stránke Národnej banky Slovenska, priemerná úroková miera pri nových spotrebiteľských úveroch so splatnosťou nad 5 rokov platnú v decembri 2013 (t.j. v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere) bola 14,10% p.a. Výška úroku dojednaná v zmluve o úvere nie je neprimerane vysoká a je v súlade s dobrými mravmi. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012, z ktorého vyplýva, že v rozpore s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 1Cdo 57/2005 skonštatoval, že výška úrokov predstavujúca približne 25 -násobok obvyklej úrokovej miery je v rozpore s dobrými mravmi a pri predmetnom úvere bola úroková sadzba dohodnutá vo výške 1,73 násobku oproti priemernej úrokovej sadzbe platnej v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky je pritom potrebné vychádzať z celkových okolností úveru, jeho pohnútky a účelu, ktorý sledoval a súčasne je potrebné porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou v praxi peňažných ústavov a vzhľadom na vyššie uvedené sa nemožno stotožniť so závermi žalobcu, že dojednaný úrok je neprimerane vysoký. Pokiaľ ide o namietané neprijateľné podmienky v zmluve o úvere spočívajúce v poplatku za poskytnutie úveru, žalovaný poukázal na ust. § 53 ods.1 Obč. zákonníka s tým že nejde o neprijateľnú podmienku ak sa týka výšky hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny. Je zrejmé, že ide o poplatok spojený s poskytnutím úveru, ktorý je hlavným predmetom plnenia a z hľadiska bankovej praxe je poplatok známou skutočnosťou a nejde o skrytý poplatok. Pokiaľ ide o námietky, týkajúce sa aplikácie Obch. zákonníka na uvedenú zmluvu, žalovaný poukázal na to, že zmluva o úvere je inštitútom Obchodného zákonníka a v prípade spotrebiteľa je nutné aplikovať aj Obč. zákonník a ZoSÚ. Podľa názoru žalovaného za neprijateľnú podmienku nemožno považovať rozhodcovskú doložku, pretože jej dojednanie nie je neprijateľnou podmienkou. Najnovšia legislatíva taktiež nepovažuje za vylúčené, aby spor medzi spotrebiteľom a dodávateľom bol rozhodovaný na rozhodcovskom súde. Z

tohto dôvodu nemôže byť rozhodcovská doložka považovaná na neprijateľnú len preto, že sa nachádza v zmluve o úvere. Žalovaný poukázal na judikatúru (rozsudok NS ČR sp.zn. 32Cdo/4661/2007 a 23Cdo 1201/2009) z ktorej vyplýva, že ochrana spotrebiteľa má svoje hranice a v žiadnom prípade ju nemožno brať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Je vždy nutné odhadnúť hranicu tejto ochrany, ktorá má byť ochranou štandardne poskytovanou „bežnému spotrebiteľovi“. Nie je prijateľné, aby podnikateľ niesol všetky riziká zmluvného vzťahu a spotrebiteľ neniesol fakticky žiadnu zodpovednosť. Je nutné považovať uplatňovanie zodpovedajúcej miery zodpovednosti za vlastné právne záväzné jednanie. Ani úijné štandardy totiž neposkytujú absolútnu ochranu spotrebiteľovi, ktorý nechráni svoje záujmy alebo dokonca predpisy na ochranu spotrebiteľa zneužije. Preto žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Predložil ako dôkaz Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 7.9.2015.

3. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán. Tieto sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolané, neúčast' ospravedlnil len advokát žalobcu, ktorý žiadal pojednávanie odročiť z dôvodu prebiehajúcich mimosúdnych rokovaní. Žalovaný existenciu rokovaní nepotvrdil a tento dôvod súd nepovažoval za dôležitý (§ 183 ods. CSP) , aby pojednávanie odročil. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov prihladol na hospodárnosť konania a predchádzania zbytočným priedahom, s poukazom na čl. 17 CSP. Vychádzal výlučne z dôkazov, predložených stranami a iné dôkazy nevykonal.

4. Podľa § 524 ods.1,2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

5. V zmysle citovaného ustanovenia namiesto pôvodného veriteľa (postupcu) sa dlžníkovým veriteľom stáva postupník a s postúpenou pohľadávkou prechádzajú všetky práva s pohľadávkou spojené. Veriteľom a osobou oprávnenou z ďalších práv spojených s touto pohľadávkou sa stáva postupník. Postupník sa stáva subjektom, voči ktorému možno uplatniť všetky námietky s pohľadávkou súvisiace, teda v tomto prípade aj neplatnosti zmluvy o úvere, z ktorej postúpená pohľadávka vznikla.

6. Vecná legitimácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitimáciu. Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitimácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil. Súd zamietol žalobu pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie na strane žalovaného, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzavretá 3.12.2013 medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom je neplatná. Súd mal z obsahu spisu za preukázané, že v priebehu konania žalovaný Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 7.09.2015 postúpil svoju pohľadávku, vyplývajúcu z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.12.2013, spoločnosti INVEST-KAPITAL, a.s. so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 51, IČO: 35 871 334. Táto spoločnosť svojim návrhom, došlým súdu I. inštancie dňa 20.11.2015, požiadala, aby súd pripustil zmenu účastníkov na strane žalovaného tak, že nastúpi namiesto žalovanej Poštovej banky, a.s.. Okresný súd Trenčín rozhodnutím zo dňa 25.07.2016, č.k. 14C/215/2015-40 návrh na zmenu účastníkov zamietol, nakoľko absentoval v tomto smere návrh na zmenu účastníkov zo strany žalobcu, ktorý jediný je procesne legitimovaný k tomu, aby namiesto pôvodného žalovaného nastúpil iný žalovaný subjekt. (Odôvodnenie je zhodné s rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 24. októbra 2013, č.k. 21C /160/2005- 152, ktoré bolo ako vecne správne potvrdené odvolacím súdom).

7. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok) podľa pomeru úspechu vo veci. Žalovaný mal v konaní plný úspech a preto mu súd priznal právo na náhradu trov konania 100%. O výške trov rozhodne po právoplatnosti konania vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.